

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.30.2025.HS

**Pani
Alina Strawczyńska
Dyrektor
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Niechłowie
ul. Głogowska 31
56-215 Niechlów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 17 września 2025 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław,

2

października 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niechlowie ¹ .
Dyrektor jednostki kontrolowanej	Pani Alina Strawczyńska, z dniem 4 listopada 2021 r. powołana została na stanowisko Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechlowie. (dowód: akta kontroli, str. 33)
Zakres kontroli	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Zgodność zatrudnienia z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 25 lipca 2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ² , 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ³ Plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na II półrocze 2025 r. (PNK-KZ.430.1.2025.MK) zatwierdzony w dniu 27 czerwca 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Od dnia 25 lipca 2025 r. do dnia 29 sierpnia 2025 r.
Kontrolerzy	1. Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.287.2025.HS z dnia 8 lipca 2025 r., 2. Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.288.2025.HS z dnia 8 lipca 2025 r. (dowód: akta kontroli, str. 11-14)

¹ Dalej „Ośrodek” lub „GOPS”

² t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm., dalej „ustawa o pomocy społecznej” lub „ustawa”

³ t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1065, dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1.01.2024 r. do dnia 25.07.2025 r. odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Alina Strawczyńska – Dyrektor GOPS w Niechlowie.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechlowie w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie.

III. Ustalenia kontroli

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 25 i 31 lipca 2025 r. w GOPS w Niechlowie ustalono, co następuje.

Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Dyrektor GOPS w Niechlowie na podstawie imiennego upoważnienia Wójta Gminy Niechlów wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 3, 6, 7, 8, 9 i 16a ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie złożono wniosków o udzielenie pomocy w formie:

- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),

⁴ t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 146 ze zm., dalej „ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych”

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a).

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowania do nich osób (pkt 3),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach (pkt 5).

Gmina Niechlów nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 2a, 3a i 3b ustawy dotyczących przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2), organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (pkt 2a), opracowania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a), oraz przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b), gdyż jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie było zgłoszeń w tym zakresie.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6, 9 i 10 ustawy, dotyczące:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7 i 8 ustawy dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody

na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),
nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor GOPS, w okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie było zgłoszeń/wniosków o taką pomoc.

Gmina Niechlów nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy), natomiast jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka, Gmina Niechlów ma podpisane z Gminą Góra Porozumienie Nr 3/2016 z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie korzystania z usług ŚDS w Górze mieszkańców Gminy Niechlów, gdzie mają zapewnione wsparcie psychologiczne oraz zajęcia edukacyjno-kulturalne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niechlowie koordynuje realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

Dyrektor Ośrodka w Niechlowie nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy). Jednakże, jak zapewnił Dyrektor Ośrodka, zgłaszającym się do Ośrodka udzielono informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne. Ponadto na terenie Gminy istnieje możliwość skorzystania z bezpłatnych porad prawnych świadczonych przez powiat oraz wskazywano możliwość skorzystania z porady radcy prawnego zatrudnionego przez Gminę.

W kontrolowanym okresie Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami. Jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka – w ramach wykonywanej pracy socjalnej, pracownicy socjalni udostępniali druki, udzielali informacji oraz służyli pomocą przy wypełnianiu druków (art. 110 ust. 6 ustawy).

Dyrektor Ośrodka w Niechlowie składał Radzie Gminy Niechlów coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niechlowie nie realizował wypłaty świadczeń pieniężnych dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 29 i 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁵ oraz nie udzielał pomocy psychologicznej.

Dyrektor GOPS spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni realizujący pracę socjalną w środowisku lub przeprowadzający rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą Ośrodka.

Dodatek ten nie był uwzględniany przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁶.

⁵ t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 337 ze zm., zwanej dalej „specustawą”

⁶ t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2207, ze zm.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Niechlów, zamieszkałą przez 4434 mieszkańców, w tym 137 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2024 r.) i 4418 mieszkańców, w tym 113 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień kontroli).

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Niechlowie na dzień kontroli zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych (3 etaty) świadczących pracę socjalną w środowisku.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku GOPS w Niechlowie wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych jest spełniony zarówno w stosunku do liczby ludności gminy, jak i do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne.

W kontrolowanej jednostce w trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia z wymogami kwalifikacyjnymi, w związku z tym nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Wójta Gminy Niechlów, trzeci włączono do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Ewa Oleńczak
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Niechlów

2. aa.

Województwo Śląskie
Urząd Marszałkowski
Wydział Polityki Społecznej
Równoległy
Kontrola